

DOĐRU ÜZERİNE

Editör: Murat KELİKLİ

Elis Yayınları: 119

© Ankara Okulu Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Dođru Üzerine/Ed. Murat KELİKLİ

Son Okuma
Prof. Dr. Mehmet VURAL

Ofset Hazırlık
Zeynep ÖZGER

Dizgi
Ankara Dizgi Evi

Kapak
Elis

Baskı ve Cilt
Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 88 Oto 3. Bölge
2284. Sokak. No: 101 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312 395 85 71 Sertifika No: 33748

Birinci Baskı
Ekim 2018

ISBN: 978-605-9513-23-4

Elis Yayınları

Şehit Mehmet Baydar Sokak 2/A Maltepe/Ankara
Tel: (0312) 341 06 90 Faks: (0312) 341 06 95
web: www.ankaraokulu.com
e-mail: ankaraokulu@ankaraokulu.com

DOĐRU ÜZERİNE

Ender Büyükközkarâ-Tufan Çötök-Coşkun Baba
Caner Çiçekdağı-Vahid Celal-Temel Alper Karşlı-Yasemin Karşlı
M. Cem Odacıoğlu-Fadime Çoban Odacıoğlu

Editör
Murat KELİKLİ

Elis Yayınları
Ankara 2018

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
Ender BÜYÜKÖZKARA-Tufan ÇÖTOK ARİSTOTELESTE AHLAKİ DOĞRULUK.....	9
Coşkun BABA BİLGİ BAĞLAMINDA DOĞRULUK VE MANTIK İLİŞKİSİ ÜZERİNE	35
Caner ÇİÇEKDAĞI THOMAS AQUINAS'IN MANTIKSAL DOĞRULUK ANLAYIŞI.....	77
Vahid CELAL İSLÂM AHLAK FELSEFESİNDE DOĞRULUK DÜŞÜNCESİ.....	107
Temel Alper KARSLI İNSAN BİLGİ İŞLEME SİSTEMİNİN "HATALI" DOĞASI.....	121
Yasemin KARSLI-Temel Alper KARSLI ÜSTBİLİŞSEL KARARLARIN DOĞRULUĞU	155
Mehmet Cem ODACIOĞLU-Fadime ÇOBAN ODACIOĞLU ÇEVİRİ ÜRÜNÜNDE GÖRECE DOĞRULUK (ACCURACY) KAVRAMININ ÇEVİRİBİLİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ..	171
DİZİN.....	189

BİLGİ BAĞLAMINDA DOĞRULUK VE MANTIK İLİŞKİSİ ÜZERİNE

Coşkun BABA*

Bu bölümde bilgi bağlamında doğruluk ve mantık ilişkisi üzerine bazı değerlendirmelerde ve tespitlerde bulunulmaya çalışılacaktır. Yapılan incelemelerde görüldüğü üzere, 'bilgi' ya da 'episteme' kavramının şartlarından biri olan 'doğruluk' kavramı mantık ile doğrudan ilişkili olduğu için konuyu mantık çerçevesi içerisinde etraflıca irdelemek yerinde olacaktır.

Yunanca "logike" kelimesinin Arapça tercümesi olan "mantık" kelimesi "konuşmak/düşünmek" manasına gelen 'nutk' (nutuk) kelimesinden türetilmiştir. 'Nutk' kelimesi Grekçede akıl, akıl yürütme, düşünme ve konuşma anlamlarına gelen "logos" kelimesinin karşılığıdır.¹

Logos²; akla, sebebe ve özellikle de mantığa başvurmak şeklinde isimlendirilir. Logos terimine kavramsal açıdan kısaca bakılacak olursa; "Söz, sözcük, özdeyiş, atasözü, mesel; örnek, misal; vaat, söz verme; bahane, uydurma, neden; delil, kanıt; söz etme, bahsetme, anma, zikretme; söylenti, rivayet, şayia; konuşma, görüşme; tartışma, felsefi tartışma; öykü, hikaye, fabl; düzyazı, nesir halinde kompozisyon; söylev, nutuk; eser, yapıt; edebiyat, yazın; akıl, us, zeka, sağduyu, ak-

* Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi. cbaba@bartin.edu.tr

1 Necati Öner, *Klasik Mantık*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1986, s. 1; Necip Taylan, *Mantık Tarihçesi Problemleri*, M.Ü.İ.F. Vakfı Yayınları, İstanbul, 1996, s. 9; Abdülkadir Çüçen, *Klasik Mantık*, Asa Kitabevi, Bursa, 2004, s. 15; İbrahim Emiroğlu, *Klasik Mantığa Giriş*, Elis Yayınları, Ankara, 2009, s. 11; İbrahim Çapak, *Gazali'nin Mantık Anlayışı*, Elis Yayınları, Ankara, 2011, s. 11; İbrahim Çapak, *Ana Hatlarıyla Mantık*, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2015, s. 13.

2 Daha geniş bilgi için bkz. Coşkun Baba, *Retoriğin İkna Gücü*, Çizgi Kitabevi, Konya, 2018, ss. 130-172.